

Warszawa, 15 marca 2021 r.

**OPINIA GŁÓWNEGO EKSPERTA ZPP DS. ENERGETYKI WS.
OBSZARU ENERGETYCZNEGO W KRAJOWYM PLANIE ODBUDOWY**

Zaprezentowane ostatnio projekty Krajowego Planu Odbudowy (KPO), a także Polityki Energetycznej Polski do 2040 roku (PEP 2040) to dwa bardzo ważne i strategiczne dokumenty dotyczące w znaczącym stopniu przyszłości całej polskiej gospodarki. Obie strategie istotnie zaważą o obrazie gospodarki kraju, nie tylko w obszarze energetyki.

Również przedstawiona ostatnio Polska Strategia Wodorowa zakłada rozwój krajowej gospodarki wodorowej głównie w oparciu o energię ze źródeł odnawialnych, których rozwój będzie uzależniony od realizacji założeń PEP 2040, a częściowe finansowanie zapewnią środki z Krajowego Planu Odbudowy.

Założenia energetyczne przedstawione w KPO są zbieżne z celami Komisji Europejskiej, co oznacza, że 37% otrzymanych środków pomocowych zamierzamy przeznaczyć na rozwój zielonej energii i zmniejszenie energochłonności. Także wypowiedzi strony rządowej co do celów neutralności klimatycznej, jakie stawia sobie Polska napawają optymizmem i są dość jednoznaczne oraz spójne merytorycznie.

Zdaniem Pani wiceminister funduszy i polityki regionalnej Małgorzaty Jarosińskiej – Jedynak, trzonem inwestycji będą lądowe oraz morskie farmy wiatrowe wraz z wielkoskalową energetyką solarną. To bardzo trafna wypowiedź z uwagi na fakt, że są to najtańsze i najbardziej efektywne źródła zielonej energii. Są to również sprawdzone źródła od strony technologii i ekonomii produkcji energii.

W ramach Krajowego Planu Odbudowy znaczące środki mają zostać przeznaczone na rozwój technologii biogazowych i wodorowych. Jednakże, ograniczenie deficytu dostaw zielonej energii powinno być absolutnym priorytetem inwestycyjnym w najbliższych latach.

Istnieje poważne zagrożenie, że Polska nie otrzyma połowy środków przyznanych jej w ramach funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Jest to skutek braku poparcia unijnego celu neutralności klimatycznej do 2050 roku. Tym bardziej musimy bardziej precyzyjnie inwestować w te technologie, które stosunkowo szybko zostaną wprowadzone do krajowego systemu energetycznego.

Technologie wodorowe to jeszcze odległa przyszłość, co nie oznacza, że nie należy wybrać polskich specjalizacji i nie wspierać ich rozwoju. Natomiast inwestycje biogazowe nie zapewnią całkowitego zbilansowania energetyki odnawialnej oraz pewnych dostaw energii w okresach braku wiatru i słońca. Powinny one być wspierane w ramach programu rozwoju energetyki rozproszonej, ponieważ mogą pełnić bardzo ważną rolę wspomagającą w zakresie rozwoju rolnictwa i inicjatyw gospodarczych na terenach wiejskich.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak - Prezes, Marcin Nowacki - Wiceprezes

Energetyka gazowa może skutecznie uzupełniać źródła odnawialne, gdyż jest racjonalna pod względem inwestycyjnym i ekonomicznym. Polska gospodarka posiada spore możliwości dywersyfikacji dostaw, co wyklucza uzależnienie od jednego dostawcy, pomimo konieczności znacznego zwiększenia importu gazu, jeśli zdecydujemy się na rozwój tego rodzaju źródeł energii i ciepła. Polska energetyka i polskie ciepłownictwo musi zostać oparte przez pewien czas na źródłach gazowych, które możemy traktować jako paliwo przejściowe, zastępowalne w przyszłości wodorem i/lub atomem.

Mimo, że energetyka jądrowa jest dopiero w fazie projektowej, należy podejmować strategiczne działania mające na celu jak najszybszy rozwój i wykorzystanie technologii jądrowej w Polsce. Istotnym jest, że samodzielnie polska gospodarka nie będzie w stanie obsłużyć takiej inwestycji zarówno pod względem technicznym, jak również w obszarze ekonomicznym. Rozwój tego źródła energii będzie zależał od trafego wyboru partnera inwestycyjnego, posiadającego zaplecze techniczne i finansowe dla takich inwestycji. Powyższe przyczyni się nie tylko do zwiększenia stabilności i niezależności energetycznej Polski, ale również do wzmocnienia bezpieczeństwa strategicznego kraju.

Następnym niezwykle istotnym zagadnieniem zasadniczo wpływającym na politykę energetyczną są porozumienia górnicze. Należy przedstawić jasny i klarowny obraz sytuacji energetycznej w Europie, ponieważ za kilka lat czarna energia może stać się towarem trudno sprzedawalnym zarówno na rynku krajowym, jak i w ramach eksportu. Węgiel może wyłącznie pełnić rolę zabezpieczenia systemu na nieprzewidywalne okoliczności. Tym samym możliwości zbytu węgla energetycznego zostaną znacząco ograniczone, najpewniej do około 20 milionów ton rocznie. Jedynie pod taki program sprzedażowy należy kształtować porozumienia górnicze. Natomiast sprzedaż węgla koksującego będzie się jeszcze długo utrzymywać na atrakcyjnym cenowo poziomie, co może być szansą dla niektórych polskich kopalń, szczególnie w regionie Rudy Śląskiej.

Krajowy Plan Odbudowy jak i Politykę Energetyczną Polski należy uznać za dokumenty niezwykle istotne i potrzebne. Powinny być one spójne i realne do wykonania. Wymagają jednak uszczegółowienia i wyznaczenia konkretnych celów do wykonania w realnych terminach, jak również przedstawienia racjonalnej listy polskich specjalizacji w ramach nowego podziału pracy w Europie.

Przyśpieszenie prac legislacyjnych dotyczących energetyki (a w szczególności energetyki odnawialnej) to dzisiaj najważniejsze zadanie dla ustawodawcy, ze względu na konieczności znacznego zwiększenia produkcji zielonej energii najdalej do 2025 roku. Zwiększenie możliwości inwestycyjnych w lądowej energetyce wiatrowej może mieć decydujące znaczenie w podaży zielonej energii do 2025 roku. Tylko lądowa energetyka wiatrowa i wielkoskalowe inwestycje solarne mogą szybko zwiększyć wolumen zielonej energii na naszym rynku. Po tym terminie, producenci towarów eksportowych na rynki europejskie mogą być zobligowani do używania wyłącznie energii bezemisyjnej przy produkcji większości towarów.

Włodzimierz Ehrenhalt
Główny Ekspert ZPP ds. energetyki

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak - Prezes, Marcin Nowacki - Wiceprezes